

६. ज्योतिषशास्त्रस्य कति विभागाः ? ते के ?

७. निघण्टूनाम् आवश्यकता का ?

4. कः कं प्रति वदति इति संस्कृतेन लिखत । (षण्णाम्)

१. साक्षात् विष्णुः तव देवरः भविष्यति ।

२. परमेश्वरं प्राप्तुम् एव इदं तपः ।

३. तत्र राज्ञः गोत्रप्रवक्त्री भूत्वा कार्यं कुरु ।

४. अहमेव पूर्वं वरं दत्त्वा तारकासुरम् अनुगृहीतवान् ।

५. आत्मीयानां सहवासेन आनन्दः भवति ।

६. अहं देहत्यागं करिष्यामि ।

७. दमयन्ती माम् एव यथा परिणयेत् तथा करोतु ।

5. पदानाम् अन्यरूपाणि लिखत ।

णिजन्तम्   णिजन्तं भविष्यति   णिजन्तं भूते

१. शृणोति ....

२. जानाति ....

३. मिलति ....

6. अ. एकस्य सुभाषितस्य तात्पर्यम् आङ्ग्लभाषया कन्नडभाषया वा लिखत । ५

१. किं चन्द्रमाः प्रत्युपकारलिप्सया

करोति गोभिः कुमुदावबोधनम् ।

स्वभाव एवोन्नतचेतसां सतां

परोपकारव्यसनं हि जीवितम् ॥

२. सुहृद्भिराप्तैरसकृद्विचारितं

स्वयं च बुद्ध्या प्रविचारिताश्रयम् ।

करोति कार्यं खलु यः स बुद्धिमान्

स एव लक्ष्म्या यशसां च भाजनम् ॥

आ. श्लोकद्वयस्य अन्वयरचनां, प्रतिपदार्थं, तात्पर्यं च संस्कृतभाषया

लिखत ।

१. कण्डूयमानेन कटं कदाचित् वन्यद्विपेनोन्मथिता त्वगस्य ।

अथैनमद्रेस्तनया शुशोच सेनान्यमालीढमिवासुरास्त्रैः ॥

२. मरुत्प्रयुक्ताश्च मरुत्सखाभं तमर्च्यमारादभिवर्तमानम् ।

अवाकिरन् बाललताः प्रसूनैः आचारलाजैरिव पौरकन्याः ॥

३. भक्त्या गुरौ मय्यनुकम्पया च प्रीतास्मि ते पुत्र वरं वृणीष्व ।

न केवलानां पयसां प्रसूतिम्, अवेहि मां कामदुघां प्रसन्नाम् ॥

इ. अन्तलिङ्गविभक्तिवचनानि लिखत । (पञ्चानाम्)

१. गौरीगुरोः २. कीर्तनीया ३. मया ४. लाजैः ५. इच्छन् ६. वचः

7. अ. णिजन्तरूपाणि लिखत । (त्रयाणाम्)

१. अलिखत् २. पिबति ३. खादति ४. गच्छति

आ. सन्नन्तपदानि लिखत ।

१. भोक्तुम् इच्छा २. पातुम् इच्छा ३. द्रष्टुम् इच्छा

४. वक्तुमिच्छा ५. आप्तुमिच्छा

8. संयोजयत ।

१. नीलकण्ठदीक्षितः

अ. वरदाम्बिकापरिणयः

२. बाणः

आ. तुकारामचरितम्

३. शुद्रकः

इ. शिशुपालवधम्

४. तिरुमलाम्बा

ई. कादम्बरी

५. क्षमाराव्

उ. बृहज्जातकम्

६. माघः

ऊ. नीलकण्ठविजयचम्पू

७. वराहमिहिरः

ऋ. मृच्छकटिकम्

9. गुरुलघुचिह्नानि अङ्कयित्वा छन्दसः नाम लिखत ।

भूयात् समेषां सकलेष्टसिद्धिः ।

10. अधोनिर्दिष्टेषु वाक्येषु स्थूलाक्षरैः निर्दिष्टानि पदानि परिष्कुरुत ।

१. पाणिनिः न्यायशास्त्रस्य प्रवर्तकः ।

२. पञ्चाङ्गकर्तारः गौतमस्य सिद्धान्तम् अनुसरन्ति ।

३. किरातार्जुनीयं खण्डकाव्यम् ।

४. भासनाटकानां सङ्ग्रहिता भट्टोजिदीक्षितः ।

५. दशकुमारचरितं कालिदासेन रचितम् ।

11. 'विद्याधनं सर्वधनप्रधानम्' इत्येतं विषयम् अधिकृत्य प्रबन्धमेकं संस्कृतेन लिखत ।

१०

(पृ.प.प.)

12. कन्याकुमार्या समुद्रतीरं दृष्ट्वा प्राप्तम् अनुभवं वर्णयन्तः मित्राय संस्कृतेन पत्रं लिखत । ५

13. अलङ्काराणां नामनिर्देशनं कुरुत । ५

१. कुम्भकर्णः तालवृक्षः इव आसीत् ।
२. अयं राजा परमेश्वरः ।
३. माघे मेघे गतं वयः ।
४. पुष्पमालानुषङ्गेण सुत्रं शिरसि धार्यते ।
५. सरस्वति प्रसादं मे स्थितिं चित्तसरस्वति ।
सरस्वति कुरु क्षेत्रकुरुक्षेत्र सरस्वति ।

* * *

ॐ
संस्कृतभारती
पत्रालयद्वारा संस्कृतम्
कोविदपरीक्षा

समयः - घण्टात्रयम्

दिनम् - विजय सं॥ माघकृष्णनवमी

अङ्काः - १००

भानुवासरः, २३.०१.२०१४

1. अ. षण्णां पदानां विग्रहवाक्यानि समासनामानि च लिखत । ६

१. पुस्तकहस्ता	२. अर्धदिनम्	३. अधर्मः
४. नारिकेलवृक्षः	५. सप्तशती	६. उन्नतशिखरः
७. अधिहरि	८. पाणिपादम्	

आ. समस्तपदं लिखत । (षण्णाम्) ६

१. ग्रन्थानां कोटयः ताभिः	२. नखैः भिन्नः
३. गदा पाणौ यस्य सः	४. लक्ष्मीः च सरस्वती च
५. शक्तिम् अनतिक्रम्य	६. भगवतः अनुग्रहः
७. त्रयाणां भुवनानां समाहारः	८. अस्पष्टं स्पष्टं करोति इति

2. अ. तद्धितान्तानां विग्रहवाक्यानि लिखत । (पञ्चानाम्) ५

१. वैनतेयः	२. भारतीयाः	३. सामाजिकः	४. मधुरता
५. गुणिनी	६. वाल्मीकिः	७. सुगन्धी	

आ. विग्रहवाक्यानि अनुसृत्य तद्धितान्तपदानि लिखत । (पञ्चानाम्) ५

१. सत्यकस्य अपत्यं पुमान्	२. शिखा अस्य अस्ति इति
३. धीरस्य भावः	४. कान्तिः अस्याः अस्ति इति
५. सभायां साधु	६. इन्द्रस्य इदम्

3. अ. संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत (पञ्चानाम्) ५

१. व्यासस्य अपरं नाम द्वैपायनः इति किमर्थम् आगतम् ?
२. नास्तिकदर्शनानि कानि ?
३. कविकुलगुरुः कः ? एतस्य प्रसिद्धनाटकस्य नाम किम् ?
४. पञ्चतन्त्रम् इति कथाग्रन्थस्य कर्ता कः ?
५. काव्यं कतिधा विभक्तम् ? चम्पूकाव्यस्य वैशिष्ट्यं किम् ? (पू.प.प.)